

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A vármegyei telefon.

Zala vármegye már egy ízben megkísérelte, hogy a vármegyét telefonnal hálózta be. Más vármegyék módjára össze akarta kötni a székhelyét a járások és a körjegyzőségek székhelyével. A kísérlet meghiusult azon, hogy a mi községeink konzervatív népe megtagadta a kért költségeket. Ezért Zala, leszámítva azt a néhány várost, ahol állami telefon van, ma is telefon nélkül szűkölködik.

Most folyik a második munkálat a telefon-hálózat létesítése végett. A vármegye alispánja terjedelmes rendeletet intézett a főszolgabírákhoz s ezek közvetítésével a községekhez. A rendelet pontról pontra megjelöli a hozzájárulásokat, amelyekkel a községeknek, illetve körjegyzőségeknek a telefon megépítéséhez és fönntartásához egyszersmindenkorra s évenként hozzájárulnia kellene. A rendelet végén pár lelkes szóban hívja föl a jegyzőket, hogy a telefon ügyét lelkesen fölkarolják.

Mi is csatlakozunk a kérelemhez s valamennyi érdekelt község lelkes szeretetébe ajánljuk a telefon ügyét. Megköveteli ezt az a rendkívüli fontos közérdek, amely a telefonhoz fűződik. A mai kor egyik legbámulatosabb vívmánya a telefon. Micsoda ha-

talmas, néhány évtizeddel ezelőtt álmadni sem mert gondolat az, hogy egymástól száz és száz kilométer távolságban élő emberek egymással beszélhetnek. Beszélhetnek éppen úgy, mintha ugyanabban a szobában együtt ülnének. Evvel a beszélgetéssel az emberiség leküzdötte a térbeli távolságot, megszüntette az e távolság leküzdésére szükséges időt s meg sem említhető minimumra csökkentette azt a pénzt, amelybe a tér- és időbeli távolság leküzdése került. S minél óriásabb lépésekkel halad előre a világ, annál inkább nyer jelentőségében az emberi ész eme csodás alkotása, a telefon.

A gazdálkodás, az ipar, a kereskedelem, a kultúra, a közigazgatás és az igazságszolgáltatás egyaránt fontos érdekszálakkal fűződik a telefonhoz. A közéletnek napról napra, óráról órára, percről percre való változásai megkövetelik azt a rendkívüli gyors és könnyű közlekedést, amelyet legjobban a telefon szolgál. Azért terjedt el oly gyorsan a közigazdaság és a kultúra nagyobb városaiban olyan bámulatos gyorsasággal és kiterjedettséggel. Azonban ma már alig nélkülözheti a falu is. Vagy ha mondjuk nélkülözheti is, de mégis célszerű és üdvös, ha bevezeti, mert a ráfordított költségek többszörösen visszatérülnek.

A község a telefontal gyors és könnyű összeköttetést szerez a járási és megyei fölöttes hatóságokkal. E szempontból éppen rá nézve legfontosabb a telefon. A székhelyen lakozó mondjuk községi bíró és jegyző a nap bármelyik órájában befuthat a főszolgabíróhoz, a járásbíróhoz, az adóhivatalba, a szükséges fölvilágosítást nyomban megkaphatja: a faluból irni kell, ez munkába és időbe kerül ott-hon és a járás székhelyén, emellett napok, sőt hetek telnek el, míg az írott aktát elintézik s ez idő alatt az egész ügy elévülhet s nagy anyagi vagy erkölcsi érdekek semmisülnek meg. Ha pedig ennek elkerülése végett gyors információra van szükség, akkor kocsira kell ülni, eltölteni az egész nap drága munkaidejét s a község pénztára terhelődik meg a bíró vagy jegyző fuvarjával és napi díjával.

A falu egyes gazdáinak is rendkívüli előnyöket nyújt a telefon. Napról napra gyors és biztos értesülést szerezhetnek terményeik áráról. Nem egy gazda százakkal károsodott, mert elzárt falujában pl. gabonájának rendes piaci árát nem ismerte.

Ha véletlen baleset, szerencsétlenség ér emberéletet, elemi csapás az emberi vagyont, a telefontal azonnal hívhatják az orvost, a hivatalos urat, a szomszédok felebaráti segítsé-

Vergődi.

Hogy a szemtelen Vergődinek mi volt az igazi neve, arra már nem emlékszem.

Mert ez a Vergődi név annak az utálatos szokásának a nyomán maradt rajta, hogy örökösen azt nyögte:

— Csak vergődünk, csak vergődünk!

Pedig dehogy vergődött. Vagy ahogy veszszük. Mért pénzt bőven keresett, de amit keresett, azt rögtön el is pocsékolta. A lehető legbutábbban és a pénznek legcsekélyebb kiaknázása nélkül. Ivott is jócskán, de azt is össze-vissza, rendszertelenül. Rengeteget költött borra, de azért akárki más félannyiért sokkal jobb borokat tudott volna keríteni magának. Mért lusta volt arra, hogy utána nézzen. Aminthogy lusta volt mindenre a világon. És pedig — mondom — sokat keresett, mert ha kezébe vette a tollat, olyanokat írt vele, hogy a papiros majdnem fölperzselődött a sok szikráttól.

Akkoriban együtt voltunk a *Metropolisz* szerkesztőségében. Ez a lap — jól emlékszem, — tünényesen indult, később megernyedett kissé, végül pedig beleolvadt a *Társadalomba*, — de akkoriban éppen a zenitén állt. Az ifjú titánok és titanesszák vadul törtek magukat — és még inkább egymást, — hogy egy-egy verset vagy novel-

lát belekolduljanak vagy belepanamázzanak a lapunkba.

De csak vissza Vergődihez.

Nohát ennél a Vergődinél szemtelenebb frátert nem szült Nubia öreg párduca. Csak-hogy az ő szemtelensége valami egészen különös, szinte rokonszenves szemtelenség volt. Ő nem azért volt szemtelen, hogy valami céljához a mások hátán is közelebb jusson. Ő a szemtelenségnek nem tanítványa, hanem dresszörje volt.

Legegyszerűbb így mondani: Vergődi a szemtelenség művésze volt. Szemtelenkedett passzióból, ambícióból és kéjjel. És olyan intelligensen, hogy mindenki fölült neki. Mért akkor, amikor a legjobban pimaszkodott, akkor volt a legszeretreméltóbb.

Ha például elkésett, — pedig mindig elkésett, — dühtől tajtékozva taszította be az ajtót és amíg a segédszerkesztő, akitől pedig valamenyen féltünk, gyilkos pillantásokat lövelt rá, ő pimaszul rákiáltott:

— Ez a rongy, ez a szemét villamos megint elakadt! Hallja-e maga, ki, pótszerkesztő, irasson valamelyik számmal a villamos-társaság ellen!

Ha rá akart gyújtani, kivett valakinek a zsebéből egy szivart. De ha a szivar nem szelelt jól, nyugodtan hozzávágta az illetőhöz. Ha előleg kellett neki, benyitotta a szerkesztő szobájának ajtaját, elkezdett az ujjával pattogatni, fütttyentett és a balkeze

ujjaival rejtélyesen jelezte a forintok számát. A szerkesztő rákiáltott:

— Hát kutya vagyok én? Maga szemtelen, piszok fráter!

És ledobta a pénzt a földre. Akkor Vergődi becsöngette a szolgát, felvettette vele az östöt, vagy tizest, még egyszer bedugta a fejét a szerkesztőhöz és ráordított:

— Bugris paraszt!

Azzal becsapta az ajtót.

Vergődi a tárcarovat vezetője volt. Fontos, nagy egyéniség. Ő érintkezett a reszketeghangú szerzőkkel és szerzőnőkkel, akik illedelmes harakolás után becsusszantak a redakcióba egy-egy kis cafattal, — amint Vergődi mondta, — a kezükben. És ha egy ilyen alak megjelent, ő zseni nélkül rákiáltott:

— Fogadjunk, hogy ez is valami zöldséget lesz bátor átnyújtani!

Vagy más effélet.

És neki egészen mindegy volt, hogy férfi vagy nő volt-e az illető. Mért meg kell jegyeznem, hogy akkoriban már meg volt, ha csirjában is, a megbomlott nők ama szek-tája, amelyik írósdi játszik.

És egy ilyen nő, egy ilyen csüggedhetetlen erélyű írónő törte le szegény Vergődöt.

Egyik gyönyörű tavaszi napon, amelyiken csak úgy dült be hozzánk a napsugár a nyitott ablakon keresztül és amelyiken Vergődi a szokottnál is bolondabb volt, a rendes-

gét. Számtalan ügyes-bajos dolgában nem kell a középpontba befáradnia, munkaidőt, pénzt, fáradságot pocskolni: a telefon útján egykettőre megbeszélheti, elintézheti ügyét-dolgát.

És az élet ezerféle nyilvánulása ma már szinte oly fontos szervezetté emelte a telefont, mint a posta, teleg-ráf vagy vasút. Sőt rendkívüli gyors intézkedést sürgető kérdések még ezek fölé emelik azt. Reméljük, midőn a telefon ügye ott a faluháza zöld asztala mellett szőnyegre kerül, a falu vezető emberei, első sorban a jegyzők, azután a papok és a tanítók szívvel-lélekkel melléje sorakoznak s a közéletnek ezt a ma már szinte nélkülözhetetlen szervezetét diadalra juttatják.

Akkor azután szép vármegyénk annyi száz nagy erkölcsi és anyagi érdek javára megteremtheti nemes szándékát, a telefonhálózatot s megszabadul végre attól a gúnyos, kicsinylő mosolytól, amellyel más vármegyék a telefon hiánya miatt már évek óta illetik.

Kisfaludy Sándor badacsonyi hajléka.

Badacsony legnagyobb nevezetessége: Kisfaludy Sándor egykori hajléka és Szegedy Rózának emeletes, tornácos portája.

Aki Badacsonyban jár, hazafias áhitattal zarándokol fel a hegy oldalán tekintető fehér, oromfalas házhoz, amelyben a népszerű nagy magyar költő, az emberiség egyik lángelméje legszebb regéit írta.

Az egyszerű badacsonyi ház örökké kitörölhetetlen lesz a magyar irodalom-történetből.

Kisfaludy Sándornak legkedvesebb tartózkodási helye volt a fenséges vidékre és a Balatonnak szin pompában ragyogó roppant tükre nézegető hájos lakocska.

Sűrűn jött ide Sümegről, miközben lelke elandalgott a közbeeső hegyek, várak: Tátika, Rezi, Szentmihályhegy, Szigliget és Csobánc rég letűnt fényes történetén.

Költői lelke megittasult, ihletet nyert a természeti szépségekkel oly gazdagon megáldott vidék ölében.

Mire Badacsonyba ért, agya izzott a nagy-szerű gondolatoktól, ötletessége sziporkázott a történetek megalkotásában, lelke felmagasztosult a magyar nemzet hajdani dicsőségéről szóló regék megírásának vágyától.

Regéi nemcsak a magyar, de a világirodalomnak is szép gyöngyei, amelyekre büszkén tekinthet nemzeti önértetünk, a magyar Génusz.

Halhatatlan dalosunk nemzetbresztő gyönyörű regéiben, szent, költői hevülettel gyűjtő gondolatokkal világított történetünk egy-egy korszakába.

Kisfaludy Sándor szíve itt lobbant lángra Szegedy Róza iránt, akihez megmérhetetlen nagyságu szerelmében a legbűbajosabb hódoló dalokat írta.

Egy költő szerelméről sem irtak annyit, mint Kisfaludyéről, a délceg, deli, ifju testőr viharzó szerelméről. A Kesergő Szerelem és a Boldog Szerelem című költeményeket és azt a temérdek irodalmi kincset, amely Kisfaludyhoz és Rózához fűződik, ennek az egyszerű kisablakos kuriának köszönhetjük.

E hajlék előtt megjelenik előttünk az andalgó lelkű költőnek halhatatlan szelleme a magyar nemzet multjának fényességével.

A mult idők emlékének kegyeletes szerete e ház elé vonza a Balaton körül turistáskodó deákereget, a férfit, a nőt, az aggot.

Mindenkinek a lelke felmelegszik a költő álmainak szépséges szinterén, a mesebe illő balatoni táj láttára.

Amikor azonban a költő hajlékába térünk, a megbotránkozás mardossa lelkünket.

A gazdag emlékektől megszentelt ház szurtos vincellér lakás.

A présház, ahol a költő oly mesterien írta le a badacsonyi szüretet, bűzös istálló, amelynek szennye bemocskolja azt az ajtót, amelyet még a költő keze érintett.

A házban semmi, de semmi nem emlékeztet a magyar költészet tüneményes alakjára. Virágok helyett szemétdomb, áhitatos csend helyett állati bögs, kegyeletes visszaemlékezés helyett a látogatók kínos felháborodása otthonos Kisfaludy Sándor historialag nevezetes lakában.

A ház Esterházy Miklós herceg kismartoni főur tulajdona.

A házban vincellér lakik, télen telelő marhákat vernek bele, hogy ott felnalmozódhasék a szőlőbe kerülő trágya.

A főur Magyarországon igen nagy darab része. Több százezer hold földet, sok száz házat vallhat magának.

Ejnye, ejnye, hogy éppen Kisfaludy Sándor megszentelt hajlékára szorult a vincellér-lakást adó dús gazdag urodalom!

Mintha a fejedelmi herceg Esterházy-uradalomnak nem kerülne néhány ezer téglára, hogy ebből külön házat építsen a badacsonyi vincellér számára.

A lelkes főur aligha tudja, hogy milyen állapotok uralkodnak az ő híres badacsonyi szőlőjének országos nevezetességű hajlékában.

Ha tudná, bizonyosan azonnal intézkednék, hogy a lakást azonnal tirsítsék ki, rendezék be a Kisfaludy Sándor emlékezetét méltóan hirdető módon.

Hisz a főur a Balatoni Szövetség választmányi tagja. Megválasztását örömmel fogadta és levelében főuri gavallériával ígerte, hogy a szövetséget működésében jó szívvel támogatja.

A herceg jó szívéből, áldozatkészségéről, a magyar tudományok iránt való érdeklődéséről csak szép híreket hallottunk.

Ha tanácsadói ajánlják, ha a balatoni Szövetség megkéri, bizonyára intézkedik.

Elrendeli, hogy a történelmi nevezetességű hajlékot állítsák helyre, úgy amint a költő bírta. Szobájába tegyenek abból a korból való butorokat. A falra függeszték fel a költő és Szegedy Róza arcképét. Az asztalra állítsák ki a költő regéinek, költeményeinek, regényeinek régi és új kiadásait. Szerozzenek a költőtől 1—2 ereklyét, kézírásit, hogy itt minden a ragyogó tollú költő emlékeit hirdesse és hevítsen bennünket nagyjaink emlékének ápolására.

Az udvart töltsék be illatos rózsákkal, liliummal, szegfűvel, napraforgóval, hogy az üde, színes virágok között nyert hangulat kedvesebben ringassa képzeletünket abban a korban, mikor egyik legimádottabb, eszményi magyar nő büvölte meg a költő rajongó, ábrándos lelkét.

Ha mindezt őszintén megmondják a gavallér magyar főurnak, ő bizonyára azonnal intézkedik, mert belátja, hogy Kisfaludy Sándor neves hajlékának mostani állapota nem méltó sem a magyar nemzet kegyeletéhez, sem a hercegi család nimbushoz.

Sági János.

nél is jobban ficánkolt, egy apró, filigrán, körülbelül tizennyolcéves leány nyitott be hozzánk. Az arca közepes, talán kissé csunya is volt, de a szeme csodás fényben izzott. A szeme bűvös volt.

Bejött, betette az ajtót, odaállt Vergődi elé és azt mondta: Jó napot kívánok! Egy tárcát hoztam!

Vergődi hátradült a székében, belenézett szemtelenül a leány szemébe és azt mondta: — Az arca nem szép, de a szeme tüneményes!

A leánynak a pillája sem rendült meg; nyugodtan felelte:

— Tudom! Hol van a szerkesztő úr?

Vergődi megszéppent. A hangjában düh hullámzott.

— A tárcá engem illet! És olvasom!

— Pardon! Az más! Én N. Melanie vagyok. És ön?

— Verg... azaz X. Y. vagyok.

És megmondta az igazi nevét.

A leány könnyedén meghajította magát.

— Mikor szabad újra eljőnnöm? Nagyon szépen kérem Verg... azaz X. Y. urat, hogy mondjon inkább távolabbi terminust, de addigra sziveskedjék elolvasni. Nem igen jut időm hiába járni.

Vergődi felugrott és durván mondta.

— Jöjjön szombaton! Micsoda sürgős munkái vannak?

— Tanítok. Franciát, angolt, zongorát, De tanítok illedelmet is. Még van egy-két üres óráim.

Azzal meghajította magát és elment.

Vergődi undorító, vad káromkodásban tört ki, zsebébe tömte a tárcát és elrohant. Mi meg vigyorogtunk.

Vergődi a következő néhány napon undorító volt. Szóba sem állt senkivel, hogy ki ne gunyolják. Pénteken aztán szenzációs meglepetést ért bennünket. A leány tárcája megjelent.

Amikor Vergődi este bejött, a segéd-szerkesztő azt mondta neki:

— Hallja-e maga, csúf állat, ez gavalléros tromf volt. Én tegnap nem is néztem, kinek a tárcája jön!

— Valamivel nagyobb számár, mint képzeltem! — felelte Vergődi. — Itt semmiféle tromfól nincs szó! Az a tárcá elsőrangú dolog és nekem teljesen mindegy, hogy ki írta!

Ettől fogva a leány átlag hetenkint megjelent. A legelső vizontlátás alkalmával Vergődi gögös és burkoltan otromba volt. De a lány nem felelt, csak gunyosan mosolygott. Vergődinek pedig forrt az epéje.

A következő alkalmakkor aztán jég hideg volt a leányhoz. Biccentett, átvette a tárcát, aztán visszabujt az irásaiba.

Hanem ezenközben nagy és súlyos változások történtek vele. Kezdte magát adminisztrálni. A pénzeit is összpontosította. És berugva is kevesebbszer volt. Igaz, hogy

Berger Alfréd fogművész fogorvosi intézete BUDAPEST, VI. Teréz-körut 6.

A nyári idény alatt Keszthelyen.

Fogtömések: cement-, porcelán-, amalgam- és aranyból. Fogak és fogsorok mesteri kivitelben. Szájpadlás nélküli fogak, aranykoronák, hidmunkák s minden e szakmába vágó dolgok készítése. Javítások 3 óra alatt készülnek el. Villanyörre berendezve.

Június 25-től kezdve augusztus hó végéig terjedő működését megkezdte. — Fogadó órák d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig Erzsébet királyné-ucca 29. a Schlieffer-féle villában, Keszthelyen.

H I R E K.

— **Szabadságról és szabadságon.** Saadhy János sümegi járásbíró szabadságidejének leteltével július 29-én elfoglalta hivatalát. — *Süvegh* János helybeli vezető járásbíró a mai nappal hat heti szabadságra távozik.

— **Közjegyzői kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Schreiber* Miklós dr. tapolcai közjegyző-helyettesét naszodi közjegyzővé nevezte ki.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter *Plichta* Kálmán perlaki járásbírói telegkönyvvezetőt a IX. osztályba,

a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Laschober* S. Ödön zilahi áll. segített községi polg. iskolai tanítót az alsólvendvai áll. polg. iskola, *Jólaty* Ernő áll. polg. iskolai hely. tanítót a korponai áll. polg. iskola tanítójává,

a pénzügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök *Horváth* Jenő sümegi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi gyakornokká a kaposvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

— **Malonyay Dezső Sümegen.** *Malonyay* Dezső, a kiváló író, korszakos nagy művön dolgozik. Címe: *A magyar nép művészete*. Ebben a gazdagon illusztrált gyönyörű munkában közre adja a magyar nép művészeti kincseit hazánk egész területéről. Evégből fáradságos utazásokat tesz. Főkeresi a népet szalmafüdeles konyhájában, kint pástor tanyájában, a hegyek oldalán, a völgyek mélyében, az erdők sűrűjében, a vizek partján s a nagy eszme fanatikus lelkesedésével és szorgalmával gyűjti az adatokat, hogy bemutassa mindazt, amit a magyar nép érzi a tárgyak ezrein művészi formában és színben produkált. Ez a nagy munka lesz kuforrása annak, hogy a magyar művészi stíl megteremtődjék a szobrászat, a főstészet, az építészet és a műipar terén, mint ahogy Petőfi, Arany és Jókai a magyar nép nyelvéből megteremtette a magyar költői nyelvet. Ebből a nagy munkából már a 3-ik kötet, a *Balatonvidék* kerül sajtó alá. *Malonyay* most jár Zalában s gyűjti a hozzávaló anyagot. Sümegen a múlt héten két ízben tartózkodott s a Darnay muzeum idevágó dolgait is tanulmányozta. Tegnap ismét visszatért, hogy gyűjtését folytassa. *Malonyay* elragadtatással beszél a Balatonvidék néprajzi kincseinek dús és változatos voltáról, amely még a nagy nyugoti nemzetek kincseit is

messze tulszárnyalja. Nagy művével megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a magyar kultúrának és ennek történelmébe örökre bevési nevét. Mellesleg megemlítjük, hogy most egy tárcasorozaton is dolgozik, amelyben a Darnay-muzeum irodalmi kincseiről is megemlékezik. A tárcák a *Budapesti Hirlapban* jelennek meg.

— **Igazítás.** Lapunk múlt száma a helybeli állami reáliskolába kinevezett tanár nevét tévesen közölte. A helyes név: *Höchinger* Miklós.

— **Új iparfelügyelőség.** A kereskedelmi miniszter Zalaegerszeg székhellyel új iparfelügyelői kerületet szervezett s ennek vezetésével *Braun Istvánt* bízta meg.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselő-testülete július hó 26-án *Kiss* Antal városbíró elnökletével gyűlést tartott. Az első tárgy a telefonról szóló rendelet volt. A gyűlés végképpen csak akkor határoz, ha az előfizetőket összegyűjtötte, elvben már most hozzájárult a telefon építéséhez. A hatósági mérszárzék dolgában *Nemeth* János indítványára aláírási ívet bocsát ki a képviselő-testület s ha megfelelő számú aláíró lesz, akkor bocsátkozik az ügy további intézésébe. *Lukonich* Gábor dr. javaslatára pedig a földmívelésügyi miniszternek a hús árusításáról szóló rendeletét akkor tárgyalja, ha erre vonatkozóan az állatorvos előterjesztést tesz a városnak. Az elemi iskola értesítőjének költségére 200 koronát kiutalt a gyűlés. A polg. leányiskolában szükséges átalakításhoz hozzájárult a képviselőtestület, utasítva az ellátásáról, hogy a 515 K-ra rúgó munkára árlejtést hirdessen. A pénzügyi bizottság javaslatára a Ramassetter szobor még hátralevő költségeire az építő alapot használja föl a város. *Lukonich* Gábor dr. szerint téves volt, hogy a képviselőtestület kórházi alorvost választott, mert ezt az alispán nevezi ki. Az állásra pályázatot kell hirdetni. Több illetőségű ügyet elutasítottak. *Fuksz* és *Gross* vállalkozók az állami iskola építéséhez kedvezményes áron kérnek téglát. A gyűlés kedvezményt nem ad. *Ereki* István pénztáros tudatta, hogy az állami iskolára felveendő 200.000 K kölcsönre nézve a pénzügyi bizottság több pénzintézzel tárgyal. A legjobb ajánlatot a Magyar jelzálog bank tette. Ez hajlandó 5-4% mellett 95-ös árfolyammal adni kölcsönt. A gyűlés ezt jóváhagyóan tudomásul vette. Néhány kisebb jelentőségű ügy után a gyűlés véget ért.

— **Telefon.** A képviselőtestület határozatából az ellátásról aláírási ívet bocsátott ki a vármegyei telefon kötelező előfizetésére.

Lapunk zártáig csak a következő 6 előfizető jelentkezett: Darnay-muzeum, Eitner testvérek, Sümegi takarékpénztár, Eitner Zsigmond, a Sümegi mész- és téglagyár, a Sümegi bazaltbánya.

— **A husvizsgálat új rendje.** *Sólyomy* Tivadar főszolgabíró értekezetre hívta össze a járás valamennyi községi bíráját, jegyzőjét és husvizsgálóját, hogy a földmívelésügyi miniszternek a husvizsgálat érdekében kiadott rendeletét velük megtárgyalja. Az értekeztet Sümegen, a kaszinó termében július 31-én volt. Elnöke *Sólyomy* főszolgabíró, előadója *Kazár* Manó állami állatorvos. A 120 szakaszból álló rendeletet pontról pontra fölolvasták, megbeszéltek s ennek nyomán több rendbeli határozatot alkottak. Ezek főbbjei: 1) Kisközségekben a rendeletnek megfelelő vágóhelyeket létesítenek. 2) A husvizsgálókat körjegyzőségek szerint rendszeresítik. 3) Helyettese mindig a szomszédbeli rendes husvizsgáló lesz. 4) Megkéri a földmívelésügyi minisztert, hogy a felügyelettel az állami állatorvost bizza meg. 5) A mérszárzékot és a hentes-bollokat a rendeletnek megfelelően négy hét alatt át kell alakítani. 6) A husárakat jelző táblákat 15 nap múlva ki kell függeszteni.

— **Jogi munka.** *Magyar helyhatósági önkormányzat. Vármegyék és községek* címmel nagy jogi szakmunkán dolgozik *Ereki* István dr. eperjesi jogakadémiai tanár, *Ereki* István sümegi községi pénztáros kiváló tehetségű és nagy szakképzettségű fia. A munka 3 testes kötet lesz. Az I. kötet már meg is jelent, míg a II. és III-ik kötet az ősszel jelenik meg. A munka ismertetése nem tartozik lapunk keretébe, azért csak megemlítjük, hogy a napi és a szaksajtó nagy elismeréssel fogadta az I. kötetet, amely nem csupán a szakemberek, hanem szélesebb körök érdeklődésére is méltán számot tarthat. Mi részünkről csak sikert kívánunk a fiatal jogtudósunk, akinek ez már második nagy műve, akitől a magyar jogi irodalom még nagyon sok becses munkát várhat.

— **A hazai ipar pártolása.** A sümegi Tulipán-szövetség—Magyar védőegyesület a héten kérelmet intézett a járás hivatalaihoz, a jegyzői és ügyvédi irodákhoz és a plébániákhoz, hogy csakis magyar írócikkeket használjanak s egyébként is a magyar ipar pártolására kérte őket. A kérelmet e helyütt is jó magyar szívükbe ajánljuk.

— **Népesedés.** Sümegen ez év hét első hónapjában született 91, meghalt 89, a szaporodás csak 2. Házasságot kötött 41 pár.

— **A mérnök úr.** Folyó hó 27-én egy kecskényi fiakkal robotgott be a helybeli *Szelestey*-féle vendéglő udvarára. Maga a vendéglő tulajdonosa, *Talabér* Károly nyitott neki kaput. A fiakkal elegánsan öltözött 23—24 évesnek látszó fiatal ember ugrott ki s *Barta* építő mérnöknek mutatkozott be. Hóna alatt nagy, ez ügyvédekéhez hasonló irománytáska volt, benne mint mondta, 80.000 K. *Talabér* Károlytól szobát kért, aki magyaros szíveséggel adta át neki vendégszobáját. Napközben több helyütt látogatást tett. Megjelent *Havas* Béla dr. ügyvéd irodájában, hogy pénzét ott letétbe helyezze, mert félt hogy elveszti vagy ellopják. *Havas* dr. a pénzt nem fogadta el, mire a szomszéd népbankba ment át, hogy ott tegye be pénzét, de ott meggondolta a dolgot s nem helyezte el. Délután ismét visszament *Talabér* Károlyhoz szállásadójához s ajánlkozott, hogy birtokát megveszi s parcelláztatja. A birtokot meg is járta. Azután bement szobájába, ott hagyta táskáját, a szobát bezárta s távozott. Többet azután nem is látták. 28 ára virradóra *Bauer* Sándor helybeli kocsmáros és szatócs üzletébe betörték. A betörést nagy ügyességgel követték el. A betörő a kocsmáblak keresztvasait a csavar-szögek kiemelésével kivette, bemászott a kocsmaszobába, ennek a boltba vivő ajtáján át az üveg kimetszésével behatolt a boltba s ott két záratlan fiókból összesen 426 K 50 fillért és egy tele doboz kuba szivarból egy kötést elrabolva elmenekült. A csendőrség gyanúja rögtön az építő mérnök úrra irá-

amikor mégis becsipett, akkor vagy örjögött, vagy abszolúte tökszerű volt. A közepes grádusokat elkerülte.

Október közepe felé jártunk. Pocsék, ködös idő volt.

Közelgett a leány följövetelének napja. És el is jött, de csak a nap, a leány nem.

A következő hét végén azonban felnézett. Vergődí éppen be volt csipve. Nem nagyon, de eléggé. A szeme villogott, a szíve ficáncolt. — Az ilyesmit észre lehet venni.

Amikor a leány megállt előtte, durván rászólt:

— Hát a múltkor nem volt kedve feljönni?

A leány csodálkozva nézett rá, kissé elpirult, majd elmosolyodott.

— Nem! — mondta. — Az ön modora elvette a kedvem a feljövetelektől.

— Hát már megbékült? — Kötelkedett gunyosan Vergődí.

— Már elfelejttem! . . .

Ekkor Vergődí felállt és zavarosan összevissza, lelkesedetten beszélni kezdett, hogy milyen gyönyörűek a tárcák, hogy miről írjon a jövőben és így tovább.

A leánynak csillogott, kinedvesedett a szeme és amikor menni készült, kezét nyújtott Vergődinek. Az megfogta a kezét és fogva is tartotta. A leány ki akarta huzni, de aztán csak ott hagyta. Vergődí pedig ketűs mámorában, tökéletesen elfelejtette, hogy mi is ott vagyunk. Azt kérdezte:

— Hát most is olyan kellemetlen benyomásokkal megy el?

Szegény kis Melanie rettenetes zavarban volt. Hol ránc nézett, hol meg Vergődire. De hiába. Végre halkán azt felelte:

— Nem! Ma nem!

— Akkor hát . . . engedje meg . . . hogy viszonzzam . . .

— Mit?

A leány szeme tágra nyílt és tulvilápi fényben tündökölt. De Vergődí dühösen rákiáltott:

— Hogy mit? Az áldóját! Hár azt, amit maga érez irántam!

Melanie elnevette magát. De látuk, hogy a mosolygása mögött már ott lappang a boldog megadás. Nyájasan mondta:

— De édes Vergődí . . . ez a modor?!

— Ez a ki-nézettség?!

— Ehj, nem ki-nézettség ez! Csak a buta öreg formák mellőzése. És különben is, mind a kettő csak egy azon helyre vezet!

A leány vérvörös lett. Felkapta a keztyűjét és kisetelt. De Vergődí utána rohant.

— És — vissza sem jött többé a redakcióba. Még a kabátját is ott hagyta.

Csak sokkal később, az esküvő után nézett be egyszer. És amikor kérdeztük:

— Nos, hogy vagy, öreg haramia?

Nagyon búsan és letörtén mondta:

— Vergődünk, . . . vergődünk! . . .

Cholnoky László.

nyult. Széles körű nyomozást indított meg. Talabér Károly szobájában ott hagyott egy pár jó sevrő félcipőt, otthagya a táskáját, természetesen a költőt 80.000 K-nak hirtelen sem volt, hanem helyette találtak benne néhány gallért és kézelőt Nagy Mór keszthelyi üzletéből, teljesen új rajzeszközdobozt és pár rajzot. A táskát Rosenfeld Adolf nagykanizsai üzletéből való. Réti sümegi őrsparancsnok kikutatta, hogy megelőzően Keszthelyen az Amazon-szállóban 3 napig tartózkodott mint Steiger Jenő magánzó, ott a sümeginél még figyelmeztetést követelt el s azt mondva, hogy a vidékre kirándulást tesz, anélkül, hogy számláját kifizette volna. Sümeget tisztelte meg látogatásával. Szelestey Gézánnál, a Talabér-vendéglő bérletjénél 9—10 koronás számlát csinált, amelyet szintén emlékül hagyott hátra s a leirt betörést elkövetve kerekét oldott. A nyomozás eddig sikerre nem vezetett. Az álmérnök közép-magas, sovány arcú, peyhedző bajszú csinos fiatal ember. Szürke liszter kabátot, világoszürke sujtásos mellényt és nadrágot s fekete kemény kalapot viselt. Keszthelyi nyom szerint állítólag kaposvári kömiveslegény. Még sokra viszi a betörések krónikájában, az bizonyos.

— **A husarak.** Alig van nagyobb község, amelyben nem volna harc a husarak miatt. A városok, Zalaegecszeg példájára hatósági mérszártszékét állítanak, másutt maga a közönség szövetezik, sok helyütt a mérszártszék maguk állítanak meg méltányos árakat. Sümegen is lejjebb szálltak a hús árakkal, de a közönség meg a képviselőtestület nincs megelégedve a leszállítással. Azért az eljárásról ívet köröztetett, amelynek aláírói kötelezték magukat, hogy az állítandó hatósági szék esetén ebből hordadják a húst. Eddig több mint 120 család fő kötelezte magát. Ez bizonyosan elég egy mérszártszék fenntartására. Devecserben a közönség szövetezett, értekezletet tartott s ezen az egyik mérszártszékkel megegyezett, hogy 96 és 90 fillérért kapja a marhahúst. Erre a többi mérszártszék is nyomban ennyire szállította le a hús árát. Azt hisszük, a sümegi közönség is belenyugodnék ezekbe az árakba.

— **Lebontott torony.** A sümegi aggok házának félig fölemelt tornyát lebontották, hogy Molnár kaposvári műépítő terve szerint, aki a Darnay-múzeum átalakító munkálatait vezeti, újra építsék. A tornyot biztosabb alapra és csinosabb formában építik meg.

— **Pályázat postagyakornoki állásokra.** A posta, táviráda és távbeszélőnél betöltendő 80 gyakornok jelölti állásra pályázatot hirdetnek. Pályázhatnak azok az ifjak, akik középiskolát vagy evvel egyenlő rangú más intézetet érettségi vizsgával sikeresen végeztek, 18 életévüket már betöltötték és magyar állampolgárok. E feltételeken kívül a pályázók közszéki bizonyítványt még ép, egészséges, a posta, táviráda és távbeszélő szolgálat minden ágának elvégzésére tesileg is alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. Azok, kik a középiskolát 1907.—8-iki tanévet megelőzőleg végezték, tartoznak hiteles módon igazolni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalkoztak. Az állásokat a kerületi igazgatóságok fogják betölteni. A sajtókezüleg írt, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók elöljáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró vagy polgármester útján f. évi augusztus hó 15-ig, ahhoz képest, hol a pályázók alkalmazást nyerni óhajtanak, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi postaigazgatósághoz nyújtják be.

— **Nagy tűz Tapolcán.** Július 30-án délután 2 óra 40 perckor a tapolcai elöljáróság következő sürgőnye érkezett Krisztinkovich József sümegi főparancsnokhoz: *Községünk nagy része lángokban áll, tűzoltóságot kérünk.* A főparancsnok intézkedésére a főcsendő néhány tűzoltóval elment Tapolcára. Bricht Viktor segédtsízt és lapunk szerkesztője külön kocsin mentek utánuk. Mikor

odaértekünk, szomorú látvány tárult elénk. A városnak a templomtól lefelé eső része mind a tűzveszedelem szomorú, leverő képét mutatta. Hét szűk, jórészt összevissza épült uccának majd minden háza elégett. Az elégett házaknál emberek sokasága sürgött-forgott. Takarították le a tüzes pernyét a tetőről, az udvarokon meg oltották a tüzes gerendákat, zsarátnok-halmokat. A szél csöndesen fúj, föl-föllobbantva egy-egy pernye kupacot s újabb ijedelmet kelteve. A tűz a csobánci uccában Hoçk János asztalosmester házában tört ki. Állítólag egy négy éves fiucska okozta, aki az udvaron gyújtóval játszott. A láng belekapott a ház tetejébe s azontúl gyorsan urrá vált az egész városrészen. Egyik tető a másik után gyulladt lángra 10—15 perc alatt az egész városrészt lángtengerben úszott. Az ijedség, a fejtelenség nagy. Oltásra gondolni is alig lehetett. Fokozta a veszedelmet, hogy a tapolcai főcsendő a tűzoltóság egy részével a kaposcsi erdő oltása végett távol volt. Ellenben jó segédelmet nyújtott a 8-ik huszárezrednek a városron átvonuló osztálya, amelyet Birk Ernő főhadnagy rögtön az oltásra vezényelt. Megérkeztek a környékbeli faluk, továbbá a sümegi és keszthelyi tűzoltók is s végre a szél csillapodásával este felé végképpen eloltották a tüzet. A borzasztó elem óriási veszedelmet okozott. Elégett 91 ház 170 melléképülettel, a gabona, a takarmány, baromfiak, butorok. Fokozta a csapást, hogy az elégett házaknak fele biztosítva sem volt. Az elégett részen javarészt szegényebb sorsú földművesek és munkásnép lakik, akikre ebben az amúgy is szomorú, silány és szertelen drága esztendőben ugyancsak keserű sors vár. Az emberbaráti szeretet kötelessége, hogy e sors enyhítésére siessen.

— **A vasárnapi munkaszünet reformja.** A kereskedelemügyi miniszteriumban már elkészült a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslat. A javaslat lényege az, hogy az üzletek a fővárosban egész nap zárva maradnak, kivéve az élelmiszereket árusító boltokat, melyeknek záróórája délelőtt 10 óra lesz. A vidéken az összes üzleteket déli 12 órakor kell majd zárni, míg a határszéltől tíz kilométernyire fekvő városok délután 5 óráig tarthatják nyitva üzleteiket. A törvényjavaslat megbeszélésére a kereskedelemügyi miniszter anketót akar összehívni. A javaslatot az őszi ülészak elején előterjesztik a képviselőházban.

— **Csak külön lehet.** A belügyminiszter elvi jelentőségű határozatot hozott, melyben a közgyűlési határozatok megfélebbezéséről intézkedik. Kimondja a miniszter, hogy a közgyűlési határozatokat ezentúl csak egyenként külön-külön, nem pedig együttesen lehet megfélebbezni, amint ez addig gyakorlatban volt. Határozatát megküldötte törvényhatóságunknak is.

— **Eladó borsajtóló.** Jó karban levő borsajtóló igen jutányos áron eladó. Felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

— **Kiadó üzlethelyiség.** A Kossuth Lajos uccában a gyógyszerár mellett épületben kereskedőknek vagy iparosoknak alkalmas üzleti vagy raktári helyiség azonnal kiadó.

— **Alkalmi vétel.** A Darnay-múzeum épületében jó karban levő ajtó, üvegajtók, ablakok, öntött vaskályhák, kétszárnyas pinceajtó, nagy kapu, tölgyfa lépcsők, vas kéményajtók olcsó áron eladhatók. Jelentkezni lehet Gróf Lajos építőmesternél vagy Darnay Kálmán vaskereskedésében Sümegen.

— **Tanoncnak egy jó családból való 2—3 középiskolai osztályt végzett fiú lapunk nyomdájában felvételt.**

Felölts szerkesztő: **Éles Károly.**
Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Vasuti menetrend.

Érvényes május 1-től.

Ukk felé indul:

D. e. 5 ó. 48, 10 ó. 34, d. u. 2 ó. 41, és 6 ó 15 perckor.

Tapolca felé indul:

D. e. 8 ó. 33, d. u. 12 ó. 19, 4 ó. 19 és esti 8 ó. 5 perckor.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

Tegnap ketségbe volt esve a direktor.

Az új operának kellett volna lennie, az összes jegyek el voltak adva és délben mondja hős tenorista, hogy semmi hangja sincs. A színházi orvos 8 napi pihenőt rendelt. Ekkor rohan direktor az első legjobb üzletbe és vesz egy doboz Tay-féle Sodeuer Mineral-pasztillát s addig könyörög a tenoristának, míg ez egy pár pasztillát forró tejen bevesz és aztán még egy párat a szájában elolvaszt. No, — és hogy énekelte este? Fényesen. És ezt csak a pasztillák tették. 1 doboz ára 1 K 25 f. Minden gyógyszerárba és drogériában kapható.

Fűgynökség

Magyarország és Ausztriára:

W. Th. Guntzert, Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak. Gazdasági gépek. Kisfaludy-Szállóval szemben.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVACS ZSIGMOND borbély és fodrász.

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme. Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁRÓS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és lisztkereskedő. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sarkóraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötője. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYORGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-báránynál.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

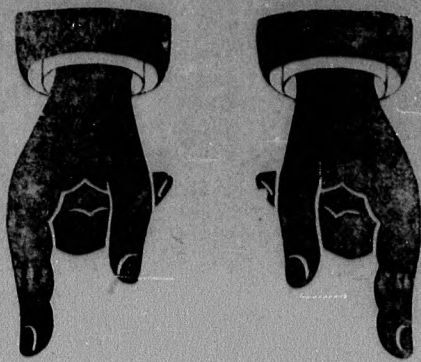
TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen kéjjen iratol, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hatyugyógyosztár** által Majna-Frankfurt.

Ramassetter-szobor

látkepe kapható

Horvát Gábornénál

Sümegen.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízathatlan

kátrányos fedőlemezt.

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árusít

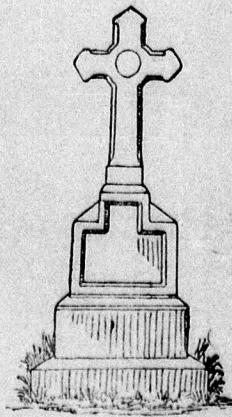
Würzburger Jakab, Sümeg.

Hirdetéseket

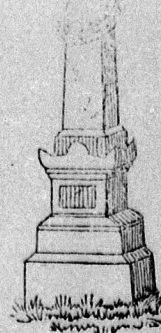
jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköben. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készíti.

Márkus Salamon Fia cég áruháza

Sümege, Kossuth Lajos ucca.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a tavaszi és nyári idényre: legújabb és legdivatosabb ruhakelmékből, gyapju, pamut, delin, battist, blouzkelmékből, vásznak, paplanok, ingek, nyakkendők, gallérok és kézelőkből. Nyaktűk, ing- és kézelőgombok.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek, függönyök a legjutányosabb árakon.

A nagyérdemű hölgyközönség kívánságának megfelelően, egyes ruháknak és blouzoknak való legfinomabb kelmékből, selymekből dús választéku raktárt tartok.

Sétabotok. Hazai gyártmányú eső- és napernyők.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.